

ด่วนที่สุด

ที่ แร 0202/6702

1/25

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

28 มิถุนายน 2538

เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ ๖๖ ๐๘๐๒/๔๒๘๓

ลงวันที่ 20 มีนาคม 2538

ตามที่ขอให้นามคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2538 เรื่อง การจัดตั้ง
งบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 ลงมติรับทราบมติคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2538 เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

๙

(นายพหล เสงี่ยม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

26 มิ.ย. 2538

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2800391

โทรสาร 2826355

๒. กบว.
๓. ผอ. ๑๒๖
๔. ๒๖๖ ๖๖
๕. ๒๖๖ ๖๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0202/ว(ก) 6703

2/25

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

28 มิถุนายน 2538

เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน

เรียน รัฐ - มท., อก., สธ., พอ.-สงป.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด
ที่ วว 0802/4283 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2538

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมได้ขอความเห็นคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2538 เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน
เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 ลงมติรับทราบมติคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2538 เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน

จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

✓

(นายพดล เสงเจริญ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

26 มิ.ย. 2538

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2800391

โทรสาร 2826355

ม.กบ.
ช.ร.ผอ. กปร. *[Signature]*
หน.ผ. *[Signature]*
หน.ง. *[Signature]*
วิเคราะห์/บริหาร/ธุรการ
ช.ท. *[Signature]*

ด่วนที่สุด

ที่ วว 0802/4283

กม.ร. 4/4

๒๓/๑๓๘

15/54

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 1330
วันที่ 3 ส.ค. 2538

13/25

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

และสิ่งแวดล้อม

ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี กทม. 10400

20 มีนาคม 2538

เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. มาตรา 37 - 39 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
 2. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/83 ลงวันที่ 26 มกราคม 2538
 3. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/8392 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2537

กปร.

23 ส.ค. 2538

เรื่องเดิม

ก. ความเป็นมา

1. ก่อนที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 จะมีผลใช้บังคับ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมโยธาธิการเป็นผู้เสนอจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนเป็นผู้ดูแลและก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่นอกเขตกรุงเทพมหานคร ภายใต้โครงการพัฒนาเมืองหลัก
2. เมื่อมีกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อมฉบับปัจจุบัน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 4 มิถุนายน 2535 ได้มีการจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชนเข้าซ้อนกันขึ้นระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย

3. กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ อาศัยอำนาจตามมาตรา 37 - 39 แห่งกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม จัดตั้งงบประมาณด้านนี้ให้แก่จังหวัดต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

ข. ผลการดำเนินงาน

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ประมวลปัญหาเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา 3 ครั้ง ดังนี้

1. ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2537 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2537 ได้มีมติ เรื่อง การตั้งงบประมาณสำหรับแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้ดำเนินการ ดังนี้

"1) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538 เป็นต้นไป ให้สำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณด้านการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดของเสียสำหรับแต่ละจังหวัดไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม โดยให้พิจารณาถึงขีดความสามารถ ความจำเป็นและความเหมาะสม ตลอดจนให้เน้นถึงการกระจายงบประมาณไปยังส่วนภูมิภาคอย่างแท้จริง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเพื่อให้เห็นภาพรวมของปัญหาสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องที่ และการกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

2) สำหรับการดำเนินงานเรื่องการบำบัดน้ำเสียและกำจัดของเสียชุมชน ซึ่งกรมโยธาธิการและหน่วยงานอื่นเคยจัดตั้งงบประมาณไว้ที่หน่วยงานนั้นๆ ให้ตั้งงบประมาณและดำเนินการต่อไปได้ เฉพาะลักษณะงานที่เป็นงานต่อเนื่องจนเสร็จตามเป้าหมายเดิมที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำหรับพื้นที่ที่ยังไม่มีส่วนราชการใดเข้าไปดำเนินการก็ให้จังหวัด/ท้องถิ่นเสนอขอตั้งงบประมาณดำเนินการไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม"

2. ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2537 วันที่ 30 มีนาคม 2537 ได้มีมติ เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณสำหรับแก้ไขปัญหา น้ำเสีย และขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้

"นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีปัญหามอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายอานวย วีรรณ) ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ พิจารณาเรื่องการจัดตั้งงบประมาณสำหรับแก้ไขปัญหา น้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และให้พิจารณาในรายละเอียด เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และกระทรวงมหาดไทย และให้นำผลการพิจารณาเสนอนายกรัฐมนตรีและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป"

3. ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2538 วันที่ 1 มีนาคม 2538 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้เสนอ เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหา น้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อพิจารณาโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีความเห็นว่า

3.1 เจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อมมุ่งเน้นให้การดำเนินการด้านการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจร มี

การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้วยกลไกของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

3.2 การแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการพิจารณาปัญหาในภาพรวมทั้งระบบ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่และงบประมาณให้เหมาะสม

3.3 การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยกลไก "แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด" โดยจังหวัดจะต้องจัดทำแผนและงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการในแต่ละปี เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจะเป็นผู้ขอตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้จังหวัดและท้องถิ่นดำเนินการต่อไป ซึ่งกระบวนการนี้ จะเป็นการกระจายอำนาจการบริหารการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมออกไปสู่จังหวัดและท้องถิ่นอย่างแท้จริง จังหวัดและท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น ตอบสนองปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง งบประมาณได้ถูกจัดสรรไปถึงท้องถิ่นเพื่อดำเนินการโดยตรง และเป็นการสร้างขีดความสามารถและความพร้อมของท้องถิ่น เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

3.4 ทั้งกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ไม่มีอัตรากำลังเพียงพอที่จะดำเนินการเอง ปัจจุบันทั้งสองหน่วยงานใช้วิธีว่าจ้างเช่นกัน แต่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับเทคนิคของกระบวนการจัดการ (Treatment Process) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ระบบบำบัดจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการกำจัดเป็นอันดับแรก ส่วนงานโยธา งานโครงสร้างหรือไฟฟ้าเป็นเพียงงานรองเท่านั้น นอกจากนี้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2537 เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาจัดตั้งองค์การการน้ำเสีย (อจน.) เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดังนั้น เมื่อ อจน. ได้มีการจัดตั้งสมบูรณ์แล้วก็จะเป็นอย่างองค์การกลางที่ทำหน้าที่สนับสนุนงานจัดการน้ำเสียของจังหวัด/ท้องถิ่นต่อไปให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองต่อนโยบายของรัฐบาลทั้งในส่วนของการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบครบวงจร รวมทั้งการกระจายอำนาจ และการให้ผู้ก่อมลพิษมีส่วนรับผิดชอบในค่าใช้จ่าย ด้วย

3.5 การจัดสรรงบประมาณด้านนี้ โดยหลักการเพื่อความถูกต้องและเหมาะสมจะต้องพิจารณาถึงภาพรวมของปัญหา และลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีปัญหา การจัดสรรงบประมาณแม้จะเป็นอำนาจของสำนักงบประมาณตามกฎหมายวิธีการงบประมาณก็ตามแต่ควรจะต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเป็นสำคัญ และต้องพิจารณากฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งได้ระบุเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน และในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งรวมแผนย่อยด้านการแก้ไข

ปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชน นั้น ก็ได้จัดทำด้วยความรอบคอบและเป็นขั้นเป็นตอน โดยมีคณะกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับแผนฯ ซึ่งมีปลัดกระทรวงมหาดไทย และปลัดกระทรวง-
วิทยาศาสตร์ เป็นประธานร่วม ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสำนักงาน-
ประมาณร่วมพิจารณา และนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ด้วย

นอกจากนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 1)
ได้มีการตีความแล้วว่า การจัดตั้งงบประมาณตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับจังหวัด ไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแล้วนำไปอุดหนุนหน่วยงานอื่นตาม
มาตรา 39 ของกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อมนั้น ไม่ขัดกับมาตรา 18 แห่ง พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 เพราะกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อมฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะ
ให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เป็นไปอย่างสอดคล้องกันและมีการจัดลำดับความ
สำคัญก่อนหลังอย่างเหมาะสม มุ่งหมายให้เงินและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ
ตามแผนปฏิบัติการฯ ตกเป็นของส่วนราชการที่เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องนั้นโดยตรง ส่วน
สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมย่อมมีบทบาทในการพิจารณาให้การอุดหนุนว่าโครงการ
ที่จะจัดทำนั้นมีลักษณะถูกต้องและมีความเป็นไปได้ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

3.6 การจัดสรรงบประมาณซ้ำซ้อน เมื่อ 15 กรกฎาคม 2535
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติกำหนดให้จังหวัดภูเก็ตเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
และเขตควบคุมมลพิษ พร้อมทั้งอนุมัติเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมจำนวน 820 ล้านบาท เพื่อใช้
ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดย
ในส่วนของการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยมีวงเงิน 612 ล้านบาท อยู่ภายใต้การ
บริหารและจัดการของจังหวัดภูเก็ต/ท้องถิ่น

จากการไปตรวจราชการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ
ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อ 27-28 มกราคม 2538 ปรากฏว่า มีการจัดสรรงบประมาณซ้ำซ้อน
ผิดขั้นตอน กล่าวคือ

การจัดการน้ำเสียชุมชนสุขาภิบาลกะรน

1) จังหวัดภูเก็ตได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมในโครงการ
ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของสุขาภิบาลกะรน เพื่อจัดซื้อที่ดินสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย
80.20 ล้านบาท เพื่อออกแบบและก่อสร้างระบบระบายน้ำ และรวบรวมน้ำเสีย รวมทั้ง
ระบบบำบัดน้ำเสีย 137.20 ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินงานจนถึงปัจจุบัน

- การออกแบบรายละเอียดของการก่อสร้างระบบยังอยู่ใน
ระหว่างการเตรียมการจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อทำการออกแบบรายละเอียดของระบบ

- การจัดซื้อที่ดินของสุขาภิบาลกะรนวงเงิน 80.20 ล้านบาท
ยังไม่สามารถดำเนินการได้

2) กรมโยธาธิการได้ออกแบบรายละเอียดระบบบำบัดน้ำเสีย
สาขาภิบาลกะรนแล้ว และได้รับงบประมาณเพื่อก่อสร้างระบบระบายน้ำและระบบบำบัด
น้ำเสียของเทศบาลเมืองภูเก็ตฝั่งตะวันตกและสาขาภิบาลกะรนในปี 2538 รวม 46 ล้านบาท
และผูกพันงบประมาณทั้งโครงการถึงปี 2541 รวม 460 ล้านบาท

การจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองภูเก็ต

1) คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2535 เห็นชอบ
ให้จังหวัดภูเก็ตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน คลองเกาะผี จำนวน 300 ไร่ สำหรับการ
กำจัดมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งจะสามารถรองรับขยะของจังหวัด
ภูเก็ตได้ประมาณ 10 ปี

2) กรมโยธาธิการได้ขอรับงบประมาณเพื่อก่อสร้างเตาเผาขยะ
ของจังหวัดภูเก็ต จำนวน 38 ล้านบาท และผูกพันถึงปี 2541 รวมทั้งสิ้น 1,250 ล้านบาท
โดยเป็นโครงการที่ไม่ได้บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมใน
ระดับจังหวัดของจังหวัดภูเก็ต

3.7 มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการตามโครงการแก้ไข
ปัญหาน้ำเสียลุ่มน้ำเจ้าพระยา

1) แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายหลักที่สำคัญของประเทศ ซึ่งมี
ปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมในช่วงล่างของแม่น้ำ และมีแนวโน้มที่จะเสื่อมโทรมมากยิ่งขึ้น
หากไม่มีการแก้ไขโดยเร่งด่วน จึงมีความจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับการ
แก้ไขปัญหาน้ำเสียชุมชนที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ โดยจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและ
พื้นที่เร่งด่วนที่จะก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย ซึ่งในระยะที่ผ่านมาหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1) กรมโยธาธิการ ได้รับความสนับสนุนด้านวิชาการจาก
องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของรัฐบาลญี่ปุ่น (JICA) ทำการศึกษาปัญหาและการ
จัดการน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ขึ้นไปตลอดช่วงแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน

1.2) กรมควบคุมมลพิษ ทำการศึกษาภายใต้โครงการจัดการ
คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา พร้อมกับได้จัดทำแผนการจัดการคุณภาพน้ำและแผนเร่งด่วนเพื่อ
ฟื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาและได้เสนอแผนดังกล่าวต่อคณะกรรมการประสานงานเพื่อ
แก้ไขปัญหาน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย (รองนายกรัฐมนตรี นายอานวย วีรวรรณ เป็น
ประธาน) พิจารณา ในการประชุม ครั้งที่ 2/2537(3) วันที่ 15 มิถุนายน 2537 ซึ่งที่
ประชุมได้มีมติเห็นชอบต่อการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาน้ำเสียในลุ่มน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา
ตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ โดยเห็นว่าคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบนยังค่อนข้างดี
ยังไม่ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของเมืองในช่วงตอนบน
ของแม่น้ำตามที่กรมโยธาธิการเสนอ แต่ควรจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัดสำหรับเร่งรัดการ
ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.3) สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กำลังดำเนินการโครงการศึกษาเพื่อจัดลำดับความสำคัญการจัดการน้ำเสียชุมชน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะทำให้เห็นภาพรวมของปัญหามลพิษด้านน้ำเสียของประเทศ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายหลัก การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการจัดสรรงบประมาณในการแก้ไขปัญหา

2) กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาน้ำเสียลุ่มน้ำเจ้าพระยา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2537 อนุมัติในหลักการให้กรมโยธาธิการดำเนินการตามโครงการแก้ไขปัญหาน้ำเสียลุ่มน้ำเจ้าพระยาในช่วงจังหวัดนครสวรรค์ถึงสมุทรปราการ (แม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน) ภายในวงเงินงบประมาณ 19,500 ล้านบาท รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

ในเรื่องนี้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เห็นสมควรให้มีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรงบประมาณตามข้อเสนอของกรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย โดยควรให้เป็นไปตามมติคณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย (ดังรายละเอียดตามข้อ 3.7 ในวงเล็บ 1.2)]

มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2538 พิจารณาลงมติ ดังนี้

1. การจัดตั้งงบประมาณเพื่อการแก้ไขปัญหาน้ำเสียรวมหรือของเสียรวม

1.1 ให้เป็นไปตาม มาตรา 37 มาตรา 38 และมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2537 โดยให้จังหวัด/ท้องถิ่น/และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนและประมาณการงบประมาณสำหรับดำเนินการไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการพิจารณาปัญหาในภาพรวมอย่างเป็นระบบ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและงบประมาณให้เหมาะสม ตลอดจนไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และเป็นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมออกไปสู่จังหวัดและท้องถิ่น โดยให้ตั้งงบประมาณไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบ

1.2 ให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2537 เรื่อง การตั้งงบประมาณสำหรับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

2. มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันพิจารณากำหนด

14/25

แนวทางปฏิบัติในรายละเอียดเพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ข้อ 1
ข้างต้น โดยรับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ คือ

2.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาพื้นฐานที่หน่วยงานของรัฐจะต้องร่วมกัน
แก้ไข

2.2 เจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อมมุ่งเน้นให้มีการดำเนินงาน
ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีเอกภาพ

2.3 รัฐมีงบประมาณจำกัด ดังนั้น การดำเนินการจะต้องมีประสิทธิภาพ
และเหมาะสมกับสภาพปัญหา

2.4 การแก้ไขปัญหาแม่น้ำเจ้าพระยาน้ำเสียจะต้องมีการพิจารณาปัญหา
ในภาพรวมอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณจะต้องเป็นไปตามลำดับความสำคัญ
เร่งด่วนของปัญหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาส่งมอบรัฐมนตรีเพื่อทราบมติคณะกรรมการ-
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย
ชุมชนต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

โทร. 2792793, 2785468

โทรสาร 2792793, 2713226

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสมตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ส่วนที่ ๒

การวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๓๕ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า "แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม" เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา ๓๓ (๑)

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น

มาตรา ๓๖ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๕ อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงานและแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่น ๆ
- (๒) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- (๓) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- (๔) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๕) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๖) การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

(๗) การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๗ เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษ

ตามมาตรา ๕๔ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้งให้จังหวัดนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แต่ถ้ามีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยาย ระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสำหรับเขตควบคุม มลพิษตามมาตรา ๕๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุม มลพิษซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุม มลพิษตามมาตรา ๕๔ แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัด ของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้นอาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะ กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ได้

มาตรา ๓๘ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะเสนอ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการที่เสนอระบบการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรง ของปัญหาและเงื่อนไขต่างๆในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้น และควรจะต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๒) แผนการจัดหาและให้ใช้มาซึ่งที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับ การก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง คัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษาและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) แผนการจัดเก็บภาษีอากรและค่าบริการเพื่อการดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัด น้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมตาม (๒)

(๔) แผนการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำเสียและของเสียอย่างอื่นจากแหล่ง กำเนิดมลพิษ

(๕) แผนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการละเมิด และฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยว กับ การควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

มาตรา ๓๙ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะได้รับการ พิจารณาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในลำดับแรก จะต้องเสนอประมาณการเงินงบประมาณ แผ่นดินและเงินกองทุน สำหรับการก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบ กำจัดของเสียรวมตามมาตรา ๓๘ (๒) ด้วย ในกรณีที่จังหวัดใดยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเพื่อให้มี ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมอาจเสนอแผนการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนก่อสร้าง

และดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย เพื่อให้บริการในเขตจังหวัดนั้นแทน

การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งจะต้องมีแบบแปลนรายการละเอียดและประมาณการราคาของโครงการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษา รวมทั้งกระบวนการและวิธีดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมที่เสนอขอจัดสรรเงินงบประมาณและเงินกองทุนดังกล่าวประกอบคำขอด้วย

เพื่อประโยชน์ในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดซึ่งจะต้องมีคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแนบดินตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่มีการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการในพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ของสองจังหวัดขึ้นไปเนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์หรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติของพื้นที่นั้นหรือเพื่อประโยชน์ในการจัดการอย่างเป็นระบบตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่จังหวัดใดซึ่งมีหน้าที่ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๗ ไม่จัดทำหรือไม่สามารถจัดทำได้ หรือจัดทำเสนอแล้วแต่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้นว่ามีความรุนแรงถึงขนาดที่จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ หากเห็นว่าจำเป็นให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อออกคำสั่งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับจังหวัดนั้นแทน

ส่วนที่ ๓

เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๒ การคุ้มครองและจัดการพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๕ และตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้โดยง่ายหรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๔ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ไว้ในกฎกระทรวงด้วย

ด่วนที่สุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย 2

23/25

นร 0601/83

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10200

26

มกราคม 2538

เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณของโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย

เรียน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป 7644

ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2537

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณของโครงการป้องกันแก้ไข
ปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้กระทรวง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับ
ปัญหาข้อกฎหมายเรื่อง การจัดตั้งงบประมาณของโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำเสีย
และขยะมูลฝอย นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 1) ได้พิจารณา
ปัญหาดังกล่าวแล้ว สรุปปัญหาที่ประสงค์จะหาข้อได้ว่า เป็นเรื่องของการจัดตั้งงบประมาณ
สำหรับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งมาตรา 39 แห่ง
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดให้
สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเป็นผู้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี
แต่ผู้ที่จะมีอำนาจในการตามแผนดังกล่าว คือ ส่วนราชการอื่น ดังนั้น จึงมีปัญหาว่า
การกระทำดังกล่าวจะเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายหรือนำงบประมาณรายจ่ายไปใช้
สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่น อันเป็นการขัดกับมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย
คณะที่ 1) เห็นว่า มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และเสนอข้อตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานไว้เพื่อการนี้ด้วย

ดังนั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีเจตนารมณ์ที่จะให้การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการและการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างสอดคล้องกันและมีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังอย่างเหมาะสม และปรากฏข้อเท็จจริงว่า งบประมาณรายจ่ายที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมขอตั้งเพื่อใช้ในโครงการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวในระดับจังหวัดนั้น เป็นงบประมาณรายจ่ายในหมวดเงินอุดหนุน ซึ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การอุดหนุนแก่กิจการ หรือให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่หน่วยงานอื่นหรือเอกชน และเมื่อพิจารณาประกอบกับความในมาตรา 38 (2) แล้ว จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มุ่งหมายให้เงินและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดตกเป็นของส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องนั้นโดยตรง ส่วนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมย่อมมีบทบาทในการพิจารณาให้การอุดหนุนว่าโครงการใดหรือกิจการใดที่จะจัดทำนั้นมีลักษณะถูกต้องและมีความเป็นไปได้ที่จะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ และเมื่อได้อุดหนุนโครงการใดหรือกิจการใดไปแล้ว หน่วยงานที่ได้รับการอุดหนุนจะเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดูแลทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการนั้นต่อไป ดังนั้น การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแล้วนำไปอุดหนุนหน่วยงานอื่น จึงไม่ขัดกับมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 เพราะเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตั้งงบประมาณรายจ่ายสำหรับสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2538 รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

25/25

ในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัด
กระทรวงมหาดไทยและกรมโยธาธิการ) ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม) และผู้แทนสำนักงานประมาณ
เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการ
พิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอักษรากร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

ศึกษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทร. 2220208-9

โทรสาร 2241401

2263611-2